

Οσίου Εφραίμ του Σύρου: Λόγος για την μετάνοια και την κρίση και τον χωρισμός της ψυχής και του σώματος

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Μεγάλος φόβος, αδελφοί, θα μας κυριεύσει την ώρα του θανά-του, όταν η ψυχή χωρίζεται από το σώμα με φόβο και οδύνες. Διότι την ώρα του χωρισμού στέκονται μπροστά στην ψυχή τα έργα της, όσα έκανε τη νύχτα και τη μέρα, καλά και κακά, και οι Άγγελοι σπεύδουν βιαστικά να την βγάλουν έξω από το σώμα· αλλά η ψυχή παρατηρώντας τα έργα της δειλιάζει να βγει. Η ψυχή μάλιστα του αμαρτωλού με φόβο χωρίζεται από το σώμα και με τρόπο αναχωρεί για να παρουσιασθεί στον αθάνατο Βασιλιά· και καθώς αναγκάζεται να βγει από το σώμα, βλέποντας τα έργα της, λέει σ' αυτά με φόβο· «Δώστε μου προθεσμία μια ώρα, να βγω». Απαντούν σ' αυτή τα έργα της· «Εσύ μας έκανες· γι' αυτό ας πάμε εμείς στον Θεό μαζί μ' εσένα».

Ας μισήσουμε, αδελφοί, αυτή τη μάταια ζωή, και ας ποθήσου-με μόνο τον Χριστό, τον άγιο. Δεν ξέρουμε, αδελφοί, σε ποια ώρα θα συμβεί ο θάνατός μας. Κανείς από μας δε γνωρίζει την ώρα η τη μέρα του χωρισμού. Ξαφνικά μάλιστα, καθώς εμείς βαδίζουμε και χαιρόμαστε αμέριμνα τις απολαύσεις στη γη, έρχεται το πρόσταγμα να πάρουν την ψυχή από το σώμα και αναχωρεί ο αμαρτωλός απ' αυτό τον κόσμο τη μέρα που δεν το περιμένει, ενώ η ψυχή του είναι γεμάτη αμαρτίες και δεν έχει παρρησία. Γι'αυτό παρακαλώ, αδελφοί, ας γίνουμε ελεύθεροι και ας μη διατηρούμε τη δουλεία αυτής της ματαίας ζωής. Ας δώσουμε φτερά στην ψυχή μας, για να πετά-ει καθημερινά προς τον Θεό, μακριά από τις παγίδες και τα σκάνδαλα. Ο Πονηρός κρύβει συνεχώς τις παγίδες του μπροστά στην ψυχή μας, ώστε, αφού πρώτα την σκανδαλίσει, να την παρασύρει με τις παγίδες του στην αιώνια κόλαση.

Βαδίζουμε ανάμεσα στα σκάνδαλα και στις παγίδες, αγαπητοί, ας προσευχόμαστε να μην πέσουμε σ' αυτές. Είναι γεμάτες γλυκύτητα οι παγίδες του θανάτου. Ας μη δεθεί η ψυχή μας στη γλυκύτητά τους. Η γλυκύτητα των παγίδων τού θανάτου είναι η μέριμνα για τα γήινα πράγματα και για ταχρήματα και τους λογισμούς και τις πονηρές πράξεις. Μη γλυκαθείς εσύ, αδελφέ, με τη γλυκύτητα της παγίδας του θανάτου. Μη χαλαρώσεις τον εαυτό σου, ούτε να παρα-δοθείς στη μελέτη των πονηρών λογισμών. Αν ο ρυπαρός λογισμός βρει είσοδο να μπει μέσα στην ψυχή σου, την κάνει να νιώσει γλυκύτητα με την πονηρή μελέτη, για να την θανατώσει, και γίνεται ο πονηρός λογισμός σαν μια παγίδα μέσα στην ψυχή, αν συμβεί να μη διωχθεί με την προσευχή και τα δάκρυα, με την εγκράτεια και την αγρυπνία. Γίνε συνεχώς ελεύθερος από όλα τα γήινα πράγματα, για να γλυτώσεις από τις παγίδες και τους λογισμούς και τις πονηρές πράξεις. Μη χαλαρώσεις τον εαυτό σου ούτε στιγμή στη μελέτη τού πονηρού λογισμού. Ας μην παρατείνει ο πονηρός λογισμός την πα-ραμονή του στην ψυχή σου, αδελφέ. Να καταφεύγεις πάντοτε στον Θεό με προσευχή και νηστεία και δάκρυα, για να γλυτώσεις από όλες τις παγίδες και τα σκάνδαλα και τα πάθη.

Μη νομίσεις, αδελφέ, ότι πρόκειται να ζήσεις πολύ χρόνο επά-νω στη γη, και χαλαρώσεις τον εαυτό σου στη μελέτη των πονηρών λογισμών και πράξεων, και έρθει ξαφνικά η προσταγή του Κυρίου και σε βρει να αμαρτάνεις χωρίς να έχεις πια καιρό μετάνοιας, ούτε επίσης συγχώρηση. Και τι θα πεις κατά την ώρα του χωρισμού, αδελφέ; Διότι συμβαίνει να μη σου επιτρέπει η προσταγή τού Κυρίου να παραμείνεις ούτε στιγμή επάνω στη γη. Πολλοί είναι που νομί-ζουν ότι πρόκειται να ζήσουν πολύ χρόνο στη γη, αλλά ήρθε ξαφνικά ο θάνατος, έθαψε τη μάταια προσδοκία. Ήρθε ξαφνικά ο θάνατος και βρήκε τον άνθρωπο, τον αμαρτωλό και πλούσιο, που λογάριαζε να ζήσει πολλά χρόνια με άνεση στη γη, να μετρά με τα

δάχτυλα τα κεφάλαια και τους τόκους, και να διαιρεί με τη σκέψη τα άφθονα πλούτη του και να τα αναλογεί σε πολλά χρόνια. Ήρθε ξαφνικά ο θάνατος και σε μια στιγμή εξαφάνισε συγχρόνως όλο τον υπολογισμό και τον πλούτο και τη μέριμνα τού μάταιου λογισμού. Ήρθε επίσης ο θάνατος και βρήκε τον δίκαιο και όσιο άνθρωπο να μαζεύει τον πλούτο των ουρανών με την προσευχή και τη νηστεία.

Να έχεις πάντοτε μπροστά στα μάτια σου το θάνατο, αδελφέ μου, και να μη φοβάσαι το χωρισμό από το σώμα σου. Έτσι να προσμένεις και συ πάντοτε, σαν συνετός και πνευματικός άνθρωπος, καθημερινά το θάνατο και την παρουσία σου στο βήμα τού Κυρίου.

Ετοίμασε κάθε μέρα το λυχνάρι σου, σαν φρόνιμος και πρόθυμος άνθρωπος· πρόσεξε το κάθε ώρα, με δάκρυα και προσευχές. Όσο χρονικό διάστημα, αδελφέ, είσαι ελεύθερος, βιάσου. Διότι έρχεται ο καιρός, γεμάτος δειλία και φόβο και θόρυβο, ο οποίος εξαιτίας της σύγχυσής του δεν επιτρέπει να συλλογίζεσαι αυτά που είναι ανώτερα.

Προσέχετε, αγαπητοί μου, πως αναπτύσσονται όλα τα πονηρά και πως προοδεύουν κάθε μέρα τα κακά και πως προχωρεί η πονη-ρία. Αυτά περιμένουν τη σύγχυση που έρχεται, και τη μεγάλη θλί-ψη που πρόκειται να έρθει σε όλα τα πέρατα της γης. Από τις αμαρτίες μας και από τη χαυνότητά μας προχωρούν τα πονηρά. Ας γίνουμε άγρυπνοι κάθε μέρα, φιλόθεοι πολεμιστές· ας νικήσουμε στον πόλεμο τού Εχθρού, φιλόχριστοι· ας διδαχθούμε τις συνήθειες τού πολέμου· διότι είναι αόρατος. Συνήθειες αυτού τού πολέμου είναι πάντοτε η απαλλαγή από τα γήινα πράγματα. Αν έχεις μπρο-στά στα μάτια σου κάθε μέρα το θάνατο, δε θα αμαρτάνεις. Αν απαλλαγείς από τα γήινα πράγματα, δε θα νικηθείς στον πόλεμο. Αν μισήσεις τα γήινα, καταφρονώντας τα προσωρινά, θα μπορέσεις να πάρεις, σαν γενναίος πολεμιστής, το βραβείο της νίκης. Επειδή δηλαδή τα γήινα έλκουν τον άνθρωπο κάτω, προς τον εαυτό τους, γι' αυτό και τα πάθη σκοτίζουν στον πόλεμο τα μάτια της καρδιάς.

Γι' αυτό το λόγο μας πολεμά και μας νικά ο Πονηρός, επειδή είμα-στε γεμάτοι από γήινα και υπηρετούμε σαν δούλοι τα πάθη των γήι-νων μερίμνων διότι όλοι μας, χωρίς εξαίρεση, αγαπούμε τα γήινα, αδελφοί, και ο νους μας είναι καρφωμένος στη γη εξαιτίας της χα-λαρότητάς μας. Η μέρα τελειώνει πια και ο χρόνος μας πλησίασε προς το βράδυ, αλλά εμείς, αγαπητοί, εξαιτίας της απιστίας μας νο-μίζουμε ότι είναι πρωί.

Ας φοβηθούμε, αγαπητοί. Είναι ενδέκατη ώρα της μέρας, και το μάκρος του δρόμου είναι μεγάλο. Ας φροντίσουμε να βρεθούμε στο σταθμό μας. Ας γίνουμε

άγρυπνοι και ας φυλάξουμε τους εαυ-τούς μας από τον ύπνο, όπως οι άυπνοι. Δε γνωρίζουμε ποια ώρα θα έρθει ο Δεσπότης. Ας ελαφρύνουμε τους εαυτούς μας από το βά-ρος των γήινων πραγμάτων. «Μη μεριμνάτε εντελώς», είπε ο Κύ-ριος. Το να αγαπάμε όλους παραγγέλλει σ' εμάς ο Θεός, εμείς όμως μάλλον διώξαμε την αγάπη, και αυτή έφυγε από τη γη. Δε βρίσκεις επάνω στη γη την αγάπη τέλεια, σύμφωνα με το θέλημα τού Θεού. Από όλους διώχθηκε από όλους μισήθηκε η αγάπη· πε-ρισσότερο βασιλεύει ο φθόνος· οι φιλονεικίες και οι συγχύσεις επάνω στη γη πληθύνουν οι αδικίες κάλυψαν όλους, χωρίς εξαίρεση· ο κα-θένας ζητά με πόθο τα γήινα και καταφρονεί τα ουράνια· ποθεί τα προσωρινά, και κανείς δεν αγαπά τα μέλλοντα.

Ποθείς να είσαι ουράνιος; Μη ζητάς αυτά που είναι επάνω στη γη, αλλά μίσησέτα και δείξε αποστροφή και αγωνίσου, ως τέλειος, και πόθησε, ως τέλειος, τη βασιλεία των ουρανών. Μη συλλογίζεσαι λέγοντας· «Είναι πολύς ο χρόνος της ασκήσεως και βαρύς, και εγώ, είμαι αμελής και αδύνατος και δεν μπορώ να αγωνισθώ». Άκουσε με προσοχή τα λόγια της ωραίας και καλής συμβουλής· μάθε καλά τι σου λέω, φιλόχριστε αδελφέ. Αν θελήσεις να αναχωρήσεις σε άλλη μακρινή χώρα, δεν μπορείς να διανύσεις την απόσταση όλου του δρόμου σε μια ώρα, αλλά υπολογίζοντας το περπάτημα σου καθη-μερινά κάνεις στάση και αναχωρείς, και μετά από καιρό και κόπο φθάνεις στη χώρα που ζητάς.

Έτσι είναι η ουράνια βασιλεία και η τρυφή του παραδείσου. Ο καθένας φθάνει εκεί με νηστείες και εγ-κράτεια και αγρυπνίες και αγάπη. Αυτοί είναι οι δρόμοι που οδη-γούν στον ουρανό, προς τον Θεό. Μη φοβηθείς να βάλεις αρχή του κάλου δρόμου, που φέρνει στη ζωή. Να θέλεις μόνο να βαδίσεις στο δρόμο, και αν βρεθείς ολοπρόθυμος, αμέσως ο δρόμος γίνεται ίσιος μπροστά σου. Και βαδίζοντας με χαρά κάνεις στάσεις, τερπόμενος σ' αυτές· διότι δυναμώνουν τα βήματα της ψυχής σου στην κάθε στάση. Και για να μη βρεις δυσκολία στο δρόμο που οδηγεί στη ζωή, ο Κύ-ριος ο ίδιος έγινε δια μέσου του εαυτού του δρόμος της ζωής, για όσους θέλουν να αναχωρήσουν και να έρθουν με χαρά στον Πατέρα των φώτων.

Πηγή: http://xristianoss.blogspot.gr/2012/02/blog-post_23.html#more